

กล่าวอาเศียรวาท

ถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วารสารสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ปีที่ 16 ฉบับเดือนมิถุนายน 2567

THE ONE

สารทะเบียน - บัตรย

นายรณรงค์ เทพรักษ์

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน

คำนำ

สวัสดีครับท่านผู้อ่านทุกท่านที่ติดตามวารสาร THE ONE ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พบกันอีกครั้งกับวารสาร THE ONE ประจำเดือนมิถุนายน 2567 สำหรับเดือนนี้วารสาร THE ONE ก็ยังคงมีเนื้อหาสาระดีๆ เกี่ยวกับงานทะเบียน และบัตรประจำตัวประชาชนให้ผู้อ่านได้อ่านและศึกษาเป็นความรู้เช่นเคยครับ กิจกรรมและภารกิจต่างๆ ของสำนักทะเบียน ในช่วงเดือนมิถุนายน มีมากมายหลายกิจกรรม กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอก สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้ให้ความสำคัญและเร่งช่วยเหลือกลุ่มผู้ที่ยังเข้าไม่ถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและกลุ่มคนไทยที่มีปัญหาทางสถานะทางสัญชาติ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้ผู้แทนเครือข่ายภาคประชาชนและนางยุพดี ศิริสินสุข รองเลขาธิการ (สปสช.) เข้าพบเพื่อหารือในการให้ความช่วยเหลือคนที่มีสิทธิและได้รับผลกระทบจากขั้นตอนต่างๆ โดยสาระเนื้อหาในฉบับเดือนมิถุนายนยังเน้นเนื้อหา บทความ กฎหมาย เรื่องเล่าชาวทะเบียนก็ยังเป็นเรื่องสมรสการจดทะเบียนสมรสกันหลอกๆ เพื่อหวังประโยชน์ในทางการค้า การขอสัญชาติ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยและยังมีสาระน่ารู้อีกที่ยังต้องติดตามและนำมาเสนอในวารสารฉบับต่อไปเพื่อให้ท่านผู้อ่านได้อ่านและศึกษาต่อไป

ในปัจจุบันการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลจากส่วนกลางไปยังหน่วยงานภูมิภาคและท้องถิ่นมีหลายช่องทางให้เลือก ทั้งในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ รูปแบบดิจิทัลอิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต และ Facebook วารสาร THE ONE ยังคงทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่สาระทะเบียนและบัตรเพื่อให้ผู้อ่านได้อ่านต่อไปครับ

นายอรรษิษฐ์ สัมพันธรัตน์ อธิบดีกรมการปกครอง รองอธิบดีกรมการปกครอง
ผู้อำนวยการสำนัก/กอง ร่วมบันทึกเทปก่อถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 ในวันจันทร์ที่ 24 มิถุนายน 2567 เวลา 17.00 น. ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) ถนนวิภาวดีรังสิต เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เพื่อแสดงความจงรักภักดี และแสดงถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 10

วันที่ 4 มิถุนายน 2567 ที่กระทรวงมหาดไทย นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เปิดโอกาสให้ผู้แทนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ นำโดย นางยุพดี ศิริสินสุข รองเลขาธิการ (สปสช.) และผู้แทนเครือข่ายภาคประชาชนสังคมเข้าหาหรือแนวทางการเร่งให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพแก่กลุ่มคนไทยที่มีปัญหาด้านสิทธิและสถานะทางสัญชาติ มีการดำเนินการบางส่วนเกี่ยวข้องกับภารกิจงานทะเบียน กรมการปกครอง ในการหารือร่วมกันนำโดย นายอรรษิษฐ์ สัมพันธ์รัตน์ อธิบดีกรมการปกครอง นายบรรจบ จันทรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง นายธรรรงค์ เทพรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วม สำหรับการหารือในครั้งนี้ ทุกฝ่ายมีหลักการเดียวกัน คือ การช่วยเหลือคนที่มีสิทธิและได้รับผลกระทบจากขั้นตอนต่าง ๆ จะคัดแยกกลุ่มคนให้ชัดเจน อาทิ กลุ่มคนมีสิทธิ ไม่มีสิทธิ เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพและต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เป็นไปตามกฎหมายเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆ

เรื่องเล่าชาวทะเบียน

โดยส่วนการทะเบียนทั่วไป

สำนักงานบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้รวบรวมคำพิพากษาศาลฎีกา คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทะเบียนครอบครัว งานพินัยกรรมและงานทะเบียนชื่อ-สกุล เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ให้ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนใช้ประกอบวินิจฉัยการตีความบทบัญญัติของกฎหมายให้ประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ และใช้เป็นหลักฐานแสดงสิทธิและสถานภาพของบุคคลโดยมีกฎหมายรองรับ โดยจะนำมาตีพิมพ์ประชาสัมพันธ์ในวารสาร THE ONE ฉบับนี้นำเสนอกรณี..

จดทะเบียนสมรสกันหลอก ๆ

เพื่อหวังประโยชน์ในทางการค้า

ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องอ้างว่าได้จดทะเบียนสมรสกันหลอก ๆ เพื่อหวังประโยชน์ในทางการค้า มิได้มีเจตนาจะอยู่กินเป็นสามีภริยากันอย่างแท้จริงและไม่เคยอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภริยาแต่อย่างใด เหตุที่จดทะเบียนสมรสเนื่องจากเชื่อตามหมอดูทำนายเท่านั้นแต่ผู้ร้องทั้งสองมิได้นำพยานอื่นเข้าสืบประกอบว่าตนมิได้อยู่กินฉันท์สามีภริยากันจริงและมิได้ส่งสำเนาทะเบียนบ้านว่ามีได้อยู่บ้านหลังเดียวกันนอกจากนี้ผู้ร้องทั้งสองยังปล่อยเวลาให้ล่วงเลยมาถึง 3 ปีเศษ จึงมายื่นคำร้องขอให้ศาลพิพากษาว่า “การสมรสเป็นโมฆะ” พฤติการณ์ที่น่าสืบเช่นนี้เห็นว่าคุณร้องทั้งสองยินยอมเป็นสามีภริยากันตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์มาตรา 1459 แล้วไม่มีเหตุที่จะมายื่นคำร้องขอให้พิพากษาว่าการสมรสของผู้ร้องทั้งสองตกเป็นโมฆะได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5351/2545

ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทั้งสองได้ไปจดทะเบียนสมรสกัน ณ สำนักงานทะเบียนอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในการจดทะเบียนสมรสดังกล่าว ผู้ร้องทั้งสองไม่ได้มีความสมัครใจที่จะสมรสกันอย่างแท้จริงแต่เพียงเพื่อหวังผลประโยชน์ทางการค้า นับตั้งแต่จดทะเบียนสมรสผู้ร้องทั้งสองไม่ได้อยู่กินร่วมกันฉันท์สามีภริยาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาผู้ร้องทั้งสองได้ไปติดต่อที่สำนักทะเบียนอำเภอหาดใหญ่เพื่อขอให้นายทะเบียนเพิกถอนการสมรสและให้ผู้ร้องที่ 2 กลับคืนสู่สถานะเดิมโดยสามารถใช้คำนำหน้าเป็นนางสาวแต่นายทะเบียนไม่สามารถให้ได้และให้ผู้ร้องทั้งสองมายื่นต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งว่าการสมรสเป็นโมฆะก่อนให้ศาลมีคำสั่งว่าการสมรสเป็นโมฆะและให้ผู้ร้องที่ 2 กลับสู่สถานะเดิมโดยการใช้คำนำหน้าเป็นนางสาว ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า “พิเคราะห์แล้วมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องทั้งสองว่า กรณีมีเหตุที่จะร้องขอให้ศาลพิพากษาว่าการสมรสของผู้ร้องทั้งสองเป็นโมฆะหรือไม่ ผู้ร้องทั้งสองฎีกาว่าตามความเบิกความของผู้ร้องทั้งสองก็ปรากฏว่าผู้ร้องทั้งสองจดทะเบียนสมรสกันหลอก ๆ เพื่อหวังผลประโยชน์ทางการค้าเท่านั้นมิได้ยินยอมเป็นสามีภริยาให้มีผลผูกพันทางครอบครัวจนถึงปัจจุบันผู้ร้องทั้งสองมิได้อยู่กินเป็นสามีภริยากัน การสมรสของผู้ร้องทั้งสองเป็นการสมรสที่ผิดจากเจตนาที่แท้จริงไม่น่าเชื่อว่าจะยินยอมเป็นสามีภริยากันอันขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1458 การสมรสเป็นโมฆะนั้น เห็นว่าผู้ร้องทั้งสองคงมีแต่ตัวผู้ร้องที่ 1 และผู้ร้องที่ 2 อ้างตนเองเป็นพยานมาเบิกความลอยๆ ว่าผู้ร้องทั้งสองไม่มีเจตนาที่จะอยู่กินเป็นสามีภริยากันอย่างแท้จริง เหตุที่จดทะเบียนสมรสกันเนื่องจากเชื่อตามหมอดูทำนายเท่านั้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษามานั้น ศาลฎีกาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของผู้ร้องทั้งสองฟังไม่ขึ้น”

บทความประชาสัมพันธ์

ส่วนการทะเบียนราษฎร

การขอมีสัญชาติไทยตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560

ตามที่ กรมการปกครองได้แจ้งหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการปฏิบัติในการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ.2559 ซึ่งกำหนดไว้ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 และประกาศกรมการปกครอง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีสัญชาติไทยและการตรวจคุณสมบัติของผู้ขอมีสัญชาติไทยฯ ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 และขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งศึกษาความเข้าใจและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดเพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาคนไร้สัญชาติที่เกิดในราชอาณาจักร เป็นไปด้วยความถูกต้องตามมติคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึงดังกล่าวความละเอียดแจ้งตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมการปกครอง ขอชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับการขอมีสัญชาติไทย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2559 กลุ่มเด็กนักเรียน นักศึกษาที่เกิดในประเทศไทยและไม่ได้สัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดา เป็นคนต่างด้าวอื่นที่มีไซชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ โดยถ้าคนกลุ่มนี้ ยังเรียนไม่จบปริญญาตรีและไม่ใช่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษา หากมีความประสงค์จะขอ มีสัญชาติไทยจะต้องผ่านขั้นตอนการยื่นเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีฯ เพื่อพิจารณาเหตุ ความจำเป็นที่ผู้นั้นจะต้องมีสัญชาติไทยเสียก่อน และเมื่อได้รับแจ้งผล การพิจารณาว่าผู้นั้นสามารถขอมีสัญชาติไทยได้แล้ว จึงจะเข้าสู่ขั้นตอน การยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามประกาศกระทรวงมหาดไทยและประกาศ กรมการปกครองที่อ้างถึงข้างต้น สำหรับแนวทางปฏิบัติในการขอให้ พิจารณาเหตุความจำเป็นที่จะต้องมีสัญชาติไทยนั้น รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย (พลเอก อุนพงษ์ เฝ่าจินดา) ได้โปรดพิจารณาเห็นชอบ ให้กำหนดหลักเกณฑ์ความจำเป็นที่จะต้องมีสัญชาติไทยโดยนักเรียน นักศึกษาที่จะขอสัญชาติไทยจะต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(3) มีบิดาหรือมารดาเป็นคนที่ได้รับสัญชาติไทยตามหลักเกณฑ์ที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่การให้สัญชาติไทยตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ไม่ครอบคลุมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในประเทศไทยทำให้บุตรยังคง ไม่ได้สัญชาติไทย เช่น เด็กที่เกิดจากบิดาหรือมารดาที่ได้รับการจัดทำ ทะเบียนประเภท 0 กลุ่ม 89 ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาไร้สัญชาติ ต่อมา บิดาหรือมารดานั้นเรียนจบปริญญาตรีและได้รับสัญชาติไทยตามมาตรา 7 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2559

โดยขณะยื่นเรื่องขอมีสัญชาติไทย บิดาหรือมารดาคนดังกล่าวมีบุตรที่เกิดในประเทศไทยและไม่ได้สัญชาติไทยอยู่ด้วย การได้สัญชาติไทย ของบิดาหรือมารดากรณีนี้ไม่ส่งผลต่อบุตรที่เกิดก่อนวันที่บิดาหรือมารดาได้รับสัญชาติไทยและมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ครอบคลุม เฉพาะตัวบิดาหรือมารดาที่เรียนจบปริญญาตรีเท่านั้น โดยไม่รวมถึงบุตรที่เกิดในประเทศไทยและไม่ได้สัญชาติไทยด้วย กรณีนี้ถ้าบุตรที่กำลังศึกษา เล่าเรียนในสถาบันการศึกษาต้องการขอมีสัญชาติไทยสามารถยื่นเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเหตุความจำเป็นได้ เป็นต้น

(1) มีบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่การได้รับ สัญชาติไทยของบิดาหรือมารดานั้น ไม่มีผลต่อการได้สัญชาติไทย ของบุตร เช่น เด็กที่เกิดจากบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ต่อมาบิดาหรือมารดาของเด็กนั้นได้รับอนุญาตให้แปลงสัญชาติ เป็นไทยหรือได้กลับคืนสัญชาติไทย แต่การได้สัญชาติของ บิดาหรือมารดามีผลตามกฎหมาย (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา) ภายหลังจากที่บุตรเกิด ทำให้บุตรยังไม่ได้สัญชาติไทย เป็นต้น โดยนักเรียน นักศึกษาที่เป็นบุตรจะต้องอาศัยอยู่ในประเทศไทย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี นับถึงวันที่บุตรนั้นยื่นคำขอมีสัญชาติไทย

(2) เป็นบุตรบุญธรรมตามกฎหมายของคนสัญชาติไทย ได้จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมแล้วและได้อาศัยอยู่ในประเทศไทย กับผู้รับบุตรบุญธรรมหรือครอบครัวของผู้รับบุตรบุญธรรมที่เป็น คนสัญชาติไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี

(4) เป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐให้เป็นตัวแทนเพื่อไปแข่งขันหรือประกวดผลงานในระดับนานาชาติหรือทำประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ศิลปวัฒนธรรม การศึกษาการกีฬา หรือสาขาอื่นๆ โดยมีหนังสือรับรองเรื่องดังกล่าวจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและนักเรียนนักศึกษาผู้นั้นจะต้องอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี

(5) เป็นผู้ที่เคยทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศไทย หรือมีบิดาหรือมารดาเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศไทย โดยมีหนังสือรับรองจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นประโยชน์นั้น และนักเรียนนักศึกษาผู้นั้นจะต้องอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี

(6) เป็นผู้ที่ไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางซึ่งบิดาและหรือมารดามีสัญชาติไทยหรือมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ โดยมีหนังสือปฏิเสธความเป็นคนสัญชาติของประเทศที่บิดาและหรือมารดามีสัญชาติจากสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล หรือ หน่วยงานของรัฐที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นซึ่งปฏิบัติงานด้านกงสุลของประเทศนั้นหรือมีข้อเท็จจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าผู้นั้นเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มอบอำนาจให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นผู้พิจารณาเหตุความจำเป็นที่จะต้องมีสัญชาติไทยของนักเรียนนักศึกษาที่เกิดในประเทศไทยและไม่ได้สัญชาติไทยโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวอื่นที่มีใช้ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์และยังเรียนไม่จบปริญญาตรีแต่ประสงค์จะขอมีสัญชาติไทย โดยนักเรียนนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครให้ยื่นเรื่องต่อนายอำเภอท้องที่ ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติอยู่ในกรุงเทพมหานครให้ยื่นเรื่องต่อผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียนเพื่อเสนอเรื่องให้อธิบดีกรมการปกครองพิจารณา ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องจึงขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบทราบและให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

1. เมื่อนายอำเภอได้รับคำร้องขอให้พิจารณาความจำเป็นที่จะต้องมีสัญชาติไทยของนักเรียนนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติอยู่ในท้องที่อำเภอตามแบบคำร้องที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ พร้อมด้วยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของรายการต่าง ๆ ในคำร้องและพยานหลักฐานของผู้ร้องแล้วออกใบรับตามแบบที่ส่งมานี้ให้ผู้ร้องไว้เป็นหลักฐานถ้าพิจารณาเห็นว่าผู้ร้องมีคุณสมบัติตามที่กล่าวถึงข้างต้นให้นายอำเภอระบุความเห็นลงในคำร้องนั้นแล้วรวบรวมคำร้องและหลักฐานทั้งหมดส่งจังหวัดโดยเร็วเพื่อส่งต่อไปยังกรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) โดยให้นายอำเภอสำเนาคำร้องและพยานหลักฐานจำนวน 1 ชุดเก็บไว้เป็นหลักฐานต้นเรื่องด้วย

2. การเรียกตรวจพยานหลักฐาน ให้ใช้เกณฑ์ ดังนี้

2.1 กรณีผู้ร้องอ้างความจำเป็นอันเนื่องมาจากการมีบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือการเป็นบุตรบุญธรรมของผู้มีสัญชาติไทย ให้พิจารณาจากพยานหลักฐานที่แสดงถึงความสัมพันธ์การเป็นบิดาหรือมารดาและบุตร เช่น สูติบัตร หนังสือรับรองการเกิด คำรับรองของพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ หรือทะเบียนรับบุตรบุญธรรม แล้วแต่กรณี และหลักฐานการเป็นผู้มีสัญชาติไทยของบิดาหรือมารดา

2.2 กรณีผู้ร้องอ้างความจำเป็นอันเนื่องมาจากสาเหตุอื่นนอกจากข้อ 2.1 ให้พิจารณาจากพยานหลักฐานของราชการ เช่น ประกาศนียบัตร ประกาศเกียรติคุณ และหรือหนังสือรับรองที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐออกให้ ซึ่งหากหลักฐานดังกล่าวออกให้โดยต่างประเทศจะต้องให้หน่วยงานของรัฐไทยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น หรือสถานทูตหรือสถานกงสุลของประเทศที่ออกหลักฐานนั้นให้การรับรองด้วย

2.3 การพิจารณาเรื่องการอาศัยอยู่ในประเทศไทยตามระยะเวลาที่กำหนด ให้ใช้การสอบพยานบุคคลที่เป็นญาติของผู้ร้องหรือบุคคลที่ผู้ร้องอาศัยอยู่ด้วยและบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งรู้จักความเป็นมาของผู้ร้องและอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกับผู้ร้อง จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน และพิจารณาจากข้อมูลทางทะเบียนราษฎร

3. นักเรียนนักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง ส่วนผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี และผู้ที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจยื่นคำร้องด้วยตนเองได้ ให้บิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ยื่นคำร้องแทนก็ได้

วันที่ 10 มิถุนายน 2567 ณ ห้องประชุมบัวแก้ว ชั้น 2 อาคารกรมการปกครอง อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี นายบรรจบ จันทรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง นายธรรรงค์ เทพรักษ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ร่วมประชุมหารือกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ นำโดย น.ส.เอมอร เสียงใหญ่ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พร้อมด้วย น.ส.ณัฐภัทสส์ ยงใจยุทธ ที่ปรึกษากฎหมายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ น.ส.เปรมยุดา ตันตินกพร ผู้อำนวยการกองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือแนวทางและกระบวนการการทำงานร่วมกัน ระหว่างกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและกรมการปกครองในการให้ความช่วยเหลือผู้มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและบุคคลไร้สัญชาติ โดยมีประเด็นหารือสำคัญ ดังนี้

- 1.แนวทางการดำเนินการร่วมกันระหว่างกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและกรมการปกครอง โดยให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นฝ่ายสนับสนุนในการดำเนินการ
- 2.การแบ่งกลุ่มเป้าหมายและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายหลักในการให้ความช่วยเหลือผู้มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและบุคคลไร้สัญชาติ ที่จะดำเนินการร่วมกัน
- 3.การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย และ
- 4.การอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและบุคคลไร้สัญชาติ ทั้งนี้จากการประชุมดังกล่าวทั้งสองหน่วยงานมีความเห็นร่วมกันว่าจะดำเนินการออกแบบกระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน พร้อมทั้งอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและการลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือร่วมกันระหว่างกรมการปกครองกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพรวมถึงหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรม ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและบุคคลไร้สัญชาติ โดยจะดำเนินการลงพื้นที่นำร่องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และนำผลการดำเนินงานเป็นแนวทางการขับเคลื่อนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ต่อไป

แอปพลิเคชัน ThaiD

ปัจจุบัน มีผู้ดาวน์โหลด-ใช้แอปพลิเคชัน ThaiD

บนโทรศัพท์มือถือทั้งระบบ Android และ iOS ไปแล้ว ไม่น้อยกว่า 16,000,000 คน (ข้อมูลเมื่อเดือนมิถุนายน 2567) ThaiD คือ แอปพลิเคชันที่กรมการปกครอง ได้พัฒนา และถูกนำมาใช้เพื่อการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล โดยแอปพลิเคชัน ThaiD ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้มีรูปแบบ User Interface ที่มีความสวยงาม ทันสมัยและเพิ่มฟังก์ชันใหม่เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ในด้านความสะดวกสบาย ประหยัดเวลาในการทำธุรกรรมออนไลน์ และอยู่บนพื้นฐานความปลอดภัยของ ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นสำคัญ พร้อมปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้คน ในสังคมดิจิทัล ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ถือเป็น

“บริการยุคใหม่ ง่าย ๆ แค่นี้ผ่านแอปพลิเคชันไทยดี”

ขอบคุณภาพจากthaipost.net

ทั้งนี้ ภายในแอปพลิเคชัน ThaiID นอกจากข้อมูลของตนเองระบบลงทะเบียนรับบริการล่วงหน้าระบบการแจ้งย้ายที่อยู่ด้วยตนเอง การมอบหมายปลูกสร้างบ้านใหม่(ขอเลขที่บ้าน) การคัดรับรองเอกสารด้วยตนเอง การแก้ไขรายการบุคคลด้วยตนเอง การตรวจสอบคำขอทางออนไลน์ ยังรวมถึงงานบริการของหน่วยงานต่าง ๆ โดยปัจจุบันมีถึง 32 ระบบงานบริการ ดังนี้

- 1.งานทะเบียนออนไลน์ โดยกรมการปกครอง
- 2.ยื่นภาษีออนไลน์ โดยกรมสรรพากร
- 3.ระบบ Health Link โดยสถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ (สวช.)
- 4.ระบบยื่นคำขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมออนไลน์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน
- 5.แอปพลิเคชันเงินเด็ก โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน
- 6.ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 7.ระบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ โดยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
- 8.ระบบ DIP e-services โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา
- 9.ระบบ SEIS โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
10. ระบบจองหมายเลขทะเบียนรถยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ต โดยกรมการขนส่งทางบก
11. ระบบ LandsMaps โดยกรมที่ดิน
12. สมุดสุขภาพ โดยกรมอนามัย
13. ระบบ Admission โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
14. ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ โดยสำนักงานศาลปกครอง
15. ระบบสารสนเทศในการให้บริการประชาชน (Local Service) โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
16. แอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” โดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
17. ระบบกลางการให้บริการภาครัฐผ่านระบบ Online โดยกรมการปกครอง
18. แอปพลิเคชัน My GPF โดยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
19. ระบบร้องทุกข์ผู้บริโภค โดยสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

20. ระบบทะเบียนเกษตรกร โดยกรมส่งเสริมการเกษตร
21. ระบบลงทะเบียนซื้อทรัพย์สินล่วงหน้า โดยกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม
22. ระบบการยื่นคำขอและให้บริการออกบัตรประจำตัวคนพิการด้วยระบบออนไลน์โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.)
23. ระบบคุ้มครองสิทธิเจ้าหน้าที่ โดยกองทุนประกันวินาศภัย
24. ระบบแจ้งการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล โดย สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
25. ระบบโครงการพัฒนาอาสาสมัครดิจิทัล (อสด.) โดยศูนย์ขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
26. ระบบงานใบอนุญาตประกอบการขนส่งอิเล็กทรอนิกส์ กรมการขนส่งทางบก
27. ระบบบริการออนไลน์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
28. แอปพลิเคชัน คลิก-ชุมชน โดยกรมพัฒนาชุมชน
29. แอปพลิเคชัน MyMOPH โดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
30. ระบบบริการประชาชน (e-Service) โดยกรมจัดหางาน
31. ระบบยื่นคำร้องขอไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง โดยสำนักงานศาลยุติธรรม
32. ระบบบริการสมาชิกบุคคลธรรมดา โดยสภาวิศวกร

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ขอเชิญชวนพี่น้องประชาชน

ดาวน์โหลด-ใช้แอปพลิเคชัน ThaiID บนโทรศัพท์มือถือของคุณได้ทั้งระบบ Android และ iOS

เพื่อการพิสูจน์และยืนยันตัวตน รวมทั้งการรับบริการต่าง ๆ จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ

และภาคเอกชน เป็นไปด้วยความสะดวก สบาย ปลอดภัย ในยุคปัจจุบัน

“บริการยุคใหม่ ง่าย ๆ แค่ปลายนิ้ว ผ่านแอปพลิเคชันไทยดี”

คำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถามประจำเดือน มิถุนายน 2567 ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ 1. บัตรประจำตัวประชาชนสูญหาย และได้ลงทะเบียนแอปพลิเคชัน ThaiID ไว้ จำเป็นต้องไปทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่หรือไม่ หรือสามารถใช้แอปพลิเคชัน ThaiID แทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตาม พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 6 จัตุวา ได้กำหนดให้ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรหาย ดังนั้นแม้ว่าจะได้ลงทะเบียนแอปพลิเคชัน ThaiID ไว้แล้ว จึงยังต้องขอมีบัตรใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ 2. ข้าพเจ้าเป็นคนไทยแต่ย้ายไปอยู่ประเทศออสเตรเลียตามมารดา ขณะอายุ 5 ขวบ ไม่เคยกลับมาประเทศไทยเลยเป็นระยะเวลา 33 ปี มีความประสงค์จะกลับมาอยู่ประเทศไทย อยากทราบว่าทำบัตรประจำตัวประชาชนได้หรือไม่และต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตาม พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 6 กำหนดให้ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่ 7 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้านต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนภายในกำหนด 60 วัน นับแต่วันที่มียายุ 7 ปีบริบูรณ์ แต่หากผู้ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนขอมีบัตรครั้งแรก โดยมีได้ยื่นคำขอภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเรียกสุติบัตร หากไม่มีให้เรียกหลักฐานเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้โดยใดอย่างหนึ่ง (ถ้ามี) และสอบสวนเจ้าบ้าน หรือบุคคลน่าเชื่อถือ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ขอมีบัตรเป็นเจ้าของรายการที่แท้จริงและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2554 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 11 ทั้งนี้ หากเอกสารหลักฐานดังกล่าวสามารถตรวจสอบข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจจากฐานข้อมูลดังกล่าว โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานจากผู้ขอมีบัตร ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2561 ข้อ 5

EASY ENGLISH WITH DOPA

DOPA SMART OFFICER
World General Knowledge!

PRIDE MONTH

1 June - 30 June

ปี ค.ศ. 1969 กลุ่ม LGBTQ+ ถูกเลือกปฏิบัติ และถูกใช้ความรุนแรงจนไปสู่ เหตุการณ์จลาจลสโตนวอลล์ (Stonewall Riots) ในเมืองนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

ปี ค.ศ. 1970 เกิดการเดินขบวนเรียกร้องสิทธิสำหรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ Pride March) ในหลายเมืองของสหรัฐอเมริกา

ปี ค.ศ. 2009 ประธานาธิบดีบารัค โอบามา ได้ประกาศให้เดือนมิถุนายนเป็น “เดือนแห่งความภาคภูมิใจของชาวหลากหลายทางเพศ” (Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Pride Month) เพื่อเพิ่มการตระหนักรู้ถึงความหลากหลายในกลุ่ม LGBTQ+

“LGBTQ+” เป็นคำที่ใช้เรียก **กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ** โดยอิงจาก **อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender identity)** คือ การรับรู้ว่าคุณเองต้องการเป็นชายหรือเป็นหญิง หรือ **เพศวิถี (Sexual orientation)** คือ ความรู้สึก รสนิยมทางเพศ รวมถึงความพึงพอใจทางเพศที่มีต่อบุคคลอื่น

ส่วนวิเทศสัมพันธ์ กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง Foreign Affairs Division, TSPB, DOPA

อ้างอิง: <https://thestandard.co/pride-month-2/>
และ บทความ “ความหลากหลายทางเพศ” ตอนที่ 1 โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร